

Agendanr.:

Voorstelnr.: RB2012144

Onderwerp: Afvalinzameling: Grondstoffenbeleidsplan 2013 - 2016

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 4 december 2012

Beknopt voorstel

Het huidige afvalbeleidsplan is door de raad vastgesteld voor de periode 2008 – 2012. Voor het tijdvak 2013 – 2016 is het nodig om een nieuw beleidsplan vast te stellen. Bij het opstellen van het nieuwe beleidsplan 2013 - 2016 zijn de vorige ambities getoetst aan het behaalde resultaat. De huidige afvalsituatie is geanalyseerd, waarbij nieuwe en toekomstige ontwikkelingen zijn beoordeeld. Het eindresultaat is een plan met nieuwe ambities en maatregelen, dat aansluit bij ontwikkelingen in de maatschappij en moet zorgen voor betere afvalscheiding en meer hergebruik van grondstoffen. Een van deze ontwikkelingen is dat het niet meer moet gaan over afval, maar over grondstoffen, vandaar de overgang van afvalbeleidsplan naar grondstoffenbeleidsplan.

Het voorstel aan de raad is om het Grondstoffenbeleidsplan 2013 - 2016 vast te stellen. Het vaststellen is opgesplitst in een aantal deelbesluiten.

1. Vaststellen grondstoffenvisie, zodat deze visie bij (toekomstige) vraagstukken over beheer en uitvoering van de afvalinzameling als richtlijn kan dienen;
2. Serviceprikkels inzetten om scheidingsgedrag van inwoners te veranderen en de afvalinzameling de komende jaren te richten op gecombineerd inzamelen;
3. Inzameling van afvalfracties door derden beperken en afbouwen van indirecte subsidies uit de afvalstoffenheffing;
4. Ambities voor 2013 – 2016 koppelen aan de landelijke ambitie van minimaal 65% nuttig hergebruik, met als aanvulling dat het restafval per inwoner maximaal 180 kg is en minimaal 75% van de inwoners tevreden is over de afvalinzameling (beleid);
5. Uitvoeren van de voorgestelde maatregelen binnen de looptijd van het Grondstoffenbeleidsplan;
6. Het financiële uitgangspunt bij de maatregelen is dat deze kostenneutraal worden uitgevoerd en niet mogen leiden tot een verhoging van de afvalstoffenheffing. Incidentele pilotkosten worden gedekt vanuit de egaliseringsreserve.

Toelichting

De voornaamste functie van het beleidplan is om landelijke kaders en ambities te vertalen naar gemeentelijke doelstellingen en ambities. De raad dient kaders te stellen, waarbinnen de afdelingen Wijkbeheer en Stadsbedrijf de inzameling van het huishoudelijk afval kunnen uitwerken en uitvoeren.

Het Grondstoffenbeleidsplan 2013 – 2016 is gericht op een doelmatige en duurzaam milieuverantwoorde inzameling van het huishoudelijk afval binnen de gemeente Heerhugowaard. De samenhang tussen de drie belangrijkste factoren binnen de afvalinzameling: milieu, service en kosten, kan worden beoordeeld in de afvaldriehoek.

Verhogen ambitie:

De vorige ambitie(2012) was om 56% van al het (grof) huishoudelijk afval aan de bron te scheiden. Deze ambitie is gehaald met een percentage van 58%. De nieuwe landelijke ambitie is om in 2015 van al het huishoudelijk afval 65% nuttig toe te passen. Dit is een ambitieuze, maar

haalbare uitdaging, die vraagt om een trendbreuk in de afvalscheiding. Een ambitieuze doelstelling past in het politieke streven naar een schone en duurzame samenleving.

Wij realiseren ons dat inwoners zeer belangrijk zijn in het proces van afval scheiden oftewel het delven van grondstoffen. Daarom willen wij als ambitie ook opnemen dat minimaal 75% van de inwoners tevreden is over de afvalinzameling. Hiervoor dient eerst een nulmeting te worden uitgevoerd om te zien waar wij nu staan.

Ambities huishoudelijk afval Heerhugowaard 2013 - 2016:

1. Minimaal 65% nuttig hergebruik van (grof) huishoudelijke afvalstoffen;
2. Maximaal 180 kg restafval per inwoner;
3. Minimaal 75% tevredenheid bij inwoners over afvalinzameling (beleid).

Analyse afvalscheiding:

Wij zien de mogelijkheid om te groeien naar 65% nuttig hergebruik, hoofdzakelijk in het verhogen van de service voor de inzameling van waardevolle grondstoffen. Veel van deze grondstoffen zitten nog gewoon in de grijze rolcontainer bij het restafval (90%). Ondanks dat inwoners al veel grondstoffen gescheiden kunnen inleveren, doen zij dat nog niet genoeg. Een betere scheiding is noodzakelijk en ook mogelijk.

Van de vijf fracties, die nu gescheiden worden ingezameld, is op basis van het gewicht en de "best practice" (beste voorbeelden) resultaten uit andere gemeenten, gekeken naar het potentieel van de grijze rolcontainer in Heerhugowaard. Dit is gedaan vanuit de invalshoeken:

- *Gewicht [kg]*: Hoeveel kilo's grondstof kunnen extra worden gescheiden en hoeven daardoor niet onnodig te worden verbrand. Hoe hoger het aantal kilo's, des te positiever is de score.
- *Volume [m3]*: Hoeveel ruimte wordt in de grijze rolcontainer bespaard. Minder (over)volle containers zorgen voor minder kans op zwerfafval. Hoe meer m3 (liters) worden bespaard, des te positiever is de score.
- *Waarde [€]*: Financiële effect als de fractie niet wordt verbrand, maar gescheiden wordt ingezameld. Effect komt door minder verbrandingskosten en eventueel lagere verwerkingskosten of hogere vergoeding.
- *CO2 besparing [kg]*: Milieu effect als de fractie niet wordt verbrand, maar gescheiden wordt ingezameld. Effect komt door het hergebruik van grondstoffen (geen productie van nieuwe) en het niet verbranden van CO2 houdende materialen.

Dit levert onderstaande kansentabel op.

Analyse kansrijke fracties

	Gewicht	Volume	Waarde	CO2
GFT	++	0	+	0
Oud papier (OPK)	+	+	++	0
Kunststof (KFF)	+	++	++	++
Glas	0	0	0	0
Textiel	0	0	0	++

Legenda

++	Zeer positief
+	Positief
0	Gering
-	Negatief

Gecombineerd inzamelen:

Om meer grondstoffen uit het restafval te krijgen, willen wij de afvalinzameling gaan richten op gecombineerd inzamelen. Bij gecombineerd inzamelen is het doel, om meer fracties aan huis gescheiden van het restafval in te zamelen. Hiervoor lopen op dit moment succesvolle inzamelproeven in het HVC-gebied, waarbij meerdere (droge)componenten (o.a. papier, kunststof, textiel, hout en drankkartons) in één container aan huis worden ingezameld. De vraag is wel of de pilot op korte termijn in deze uitgebreide vorm kan worden opgeschaald naar grootschalige inzameling. Het is namelijk nog niet duidelijk hoe de ingezamelde grondstoffenstroom machinaal, tegen rendabele kosten, kan worden uitgesorteerd.

Voor de gemeente Heerhugowaard zit aan de gecombineerde inzameling aan huis nog wel een principiële vraag vast. Willen wij de inzameling van grondstoffen (afval) volledig in eigen hand houden of staan wij inzameling van bepaalde, vaak hoogwaardige, fracties door derden toe?

De gemeente heeft de wettelijke taak om het huishoudelijk afval gescheiden in te (laten) zamelen. De ontwikkeling is echter dat, dankzij "afval is grondstof", steeds meer instanties zich in meer of mindere mate bezig houden met het inzamelen (onttrekken) van fracties uit het huishoudelijk afval. Het grootste nadeel van dergelijk initiatieven is dat inkomsten worden onttrokken uit het product afvalinzameling. Deze inkomsten zijn feitelijk indirecte subsidies ten laste van de afvalstoffenheffing. Vanuit die benadering is het wenselijk om op termijn de inzameling door derden in te perken en de indirecte subsidies af te schaffen.

Bij het gecombineerd inzamelen wordt gestuurd op een efficiënte inzameling van grondstoffen via een 3^e rolcontainer aan huis. Dit heeft rechtstreeks effect op het scheidingsgedrag en daardoor op de afvalstoffenheffing. Betere scheiding zorgt uiteindelijk voor een lagere heffing. Een 3^e rolcontainer heeft echter ook effect op de huidige manier van inzameling voor bepaalde fracties (o.a. papier en textiel) en de daaraan gekoppelde indirecte subsidies aan de inzamelende instanties. De vraag is ook hier of wij op termijn deze indirecte subsidies willen loslaten.

Voorgestelde maatregelen:

De basisprincipes voor het opstellen van de maatregelen zijn:

- zoveel mogelijk aan de bron scheiden van de hoofdstromen van waardevolle grondstoffen in combinatie met nascheiding / uitsorteren.
- hoge service voor waardevolle grondstoffen, zoals kunststof, oud papier, glas, textiel en GFT;
- elementen uit de afvaldriehoek (service, kosten en milieu) dienen in balans te zijn.

Maatregelen 2013 - 2016

Fractie	kg in restafval per inwoner		Maatregel	Planning
	2011	2016		
Algemeen			<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen communicatieplan, met gerichte communicatie per fractie • Pilot Droog en Herbruikbaar van de HVC volgen en mogelijk invoeren • Onderzoek naar tevredenheid van inwoners over de afvalinzameling en mogelijkheden voor de toekomst • Onderzoek naar uitbereiding van scheidingsmogelijkheden bij de milieuparkjes voor hoogwaardige afvalfracties. 	2013 2013 - 2015 2013 2013 - 2014
GFT	72	60	<ul style="list-style-type: none"> • Gerichte communicatie 	2013
Papier	32	20	<ul style="list-style-type: none"> • Aangeven van alle locaties op gemeentelijke website • Onderzoek naar draagvlak inzameling aan huis via extra rolcontainer, in combinatie met andere fracties. • Gerichte communicatie 	2013 2013 2014
Kunststof	25	15	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek naar draagvlak inzameling aan huis via extra rolcontainer, in combinatie met andere fracties. • Pilot met aan huis inzamelen via speciale zak 	2013 2013 - 2014
Glas	8	6	<ul style="list-style-type: none"> • Gerichte communicatie 	2014
Textiel	8	4	<ul style="list-style-type: none"> • Gerichte communicatie 	2013
KCA	<1	<1	<ul style="list-style-type: none"> • Geen aanvullende maatregelen 	-
WEEE			<ul style="list-style-type: none"> • Gerichte communicatie via subsidie van Wecycle 	2013
Rest	238	180	<ul style="list-style-type: none"> • Gerichte communicatie over scheiden van afval. • Afhankelijk van invoeren van gecombineerd inzamelen, 	2013 – 2016 2015

			inzamelfrequentie voor restafval omlaag. Hiermee het verder scheiden van het restafval stimuleren.	
Grofvuil			<ul style="list-style-type: none"> • Afschaffen tarieven op afvalscheidingstation • Pilot met het versoberen van inzameling aan huis. Op het afvalscheidingstation kan betere bronscheiding plaatsvinden. 	2013 2015

Financiën kostenneutraal:

Aan de voorgestelde maatregelen zijn kosten verbonden. Deze kosten kunnen worden gedekt binnen het product afvalinzameling (6.721). Extra financiële middelen zijn niet noodzakelijk. De ontwikkeling, dat afval steeds vaker als grondstof kan worden ingezet, maakt dit mogelijk. Door de producentenverantwoordelijkheid is voor sommige maatregelen subsidie beschikbaar.

Het product afvalinzameling is per definitie kostendekkend. Alle baten en lasten binnen het product worden namelijk verrekend in de afvalstoffenheffing. Het stimuleren van afvalscheiding en de daaraan gekoppelde maatregelen mogen niet leiden tot een hogere afvalstoffenheffing. Het uitgangspunt is daarom de beheersing van lasten.

Om te bepalen welke maatregelen het meest effectief zijn, worden pilots uitgevoerd. Voor de uitvoering van pilots worden incidentele kosten gemaakt. Deze kosten worden opgevoerd bij de jaarlijkse storting of onttrekking uit de egalisatiereserve.

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Stadsbeheer d.d. 7 maart 2013

RB2012144 Afvalinzameling: Grondstoffenbeleidsplan 2013 - 2016:

Nr.: RB2012144

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 december 2012
BW12-0692 - Afvalinzameling: Grondstoffenbeleidsplan 2013 - 2016

Gelet op:

- Gemeente wet artikel 147 lid 2,
- Wet Milieubeheer Titel 10.4. "Het beheer van huishoudelijke en andere afvalstoffen"
- Afvalstoffenverordening 2013.

b e s l u i t

Het Grondstoffenbeleidsplan 2013 - 2016 vast te stellen, op basis van de volgende deelbesluiten.

1. Grondstoffenvisie vast te stellen, zodat deze visie bij (toekomstige) vraagstukken over beheer en uitvoering van de afvalinzameling als richtlijn kan dienen;
2. Serviceprikkel in te zetten om scheidingsgedrag van inwoners te veranderen en de afvalinzameling de komende jaren te richten op gecombineerd inzamelen;
3. Inzameling van afvalfracties door derden te beperken en indirecte subsidies uit de afvalstoffenheffing af te bouwen;
4. Ambities voor 2013 – 2016 te koppelen aan de landelijke ambitie van minimaal 65% nuttig hergebruik, met als aanvulling dat het restafval per inwoner maximaal 180 kg is en minimaal 75% van de inwoners tevreden is over de afvalinzameling (beleid);
5. Voorgestelde maatregelen binnen de looptijd van het Grondstoffenbeleidsplan uit te voeren;
6. Dat het financiële uitgangspunt bij de maatregelen is, dat deze kostenneutraal worden uitgevoerd en niet mogen leiden tot een verhoging van de afvalstoffenheffing. Incidentele pilotkosten worden gedekt vanuit de egalisatiereserve.

Heerhugowaard, 26 maart 2013

De Raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,